

Kommunestyremøte Jevnaker kommune

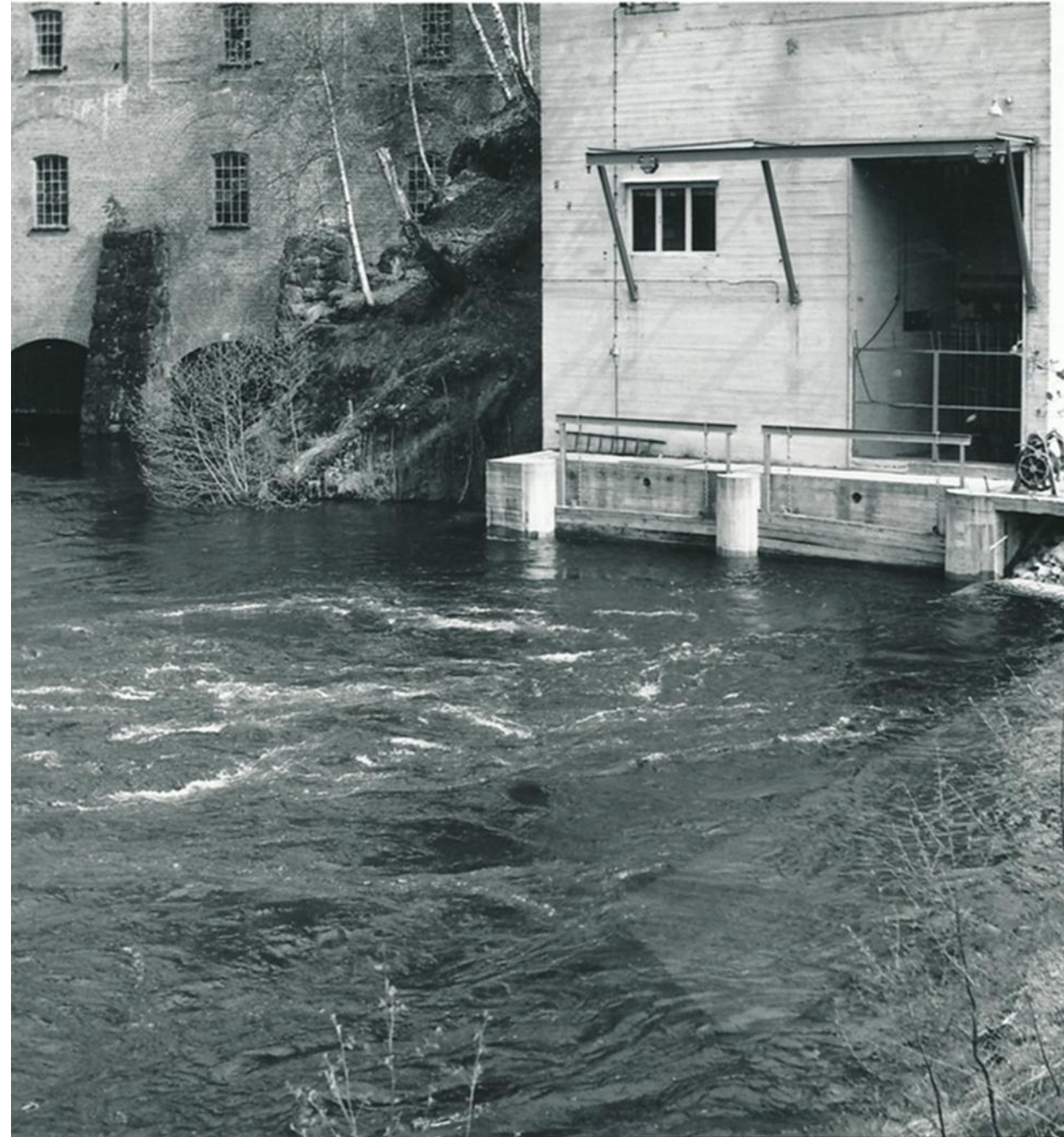
Hadeland Kraft AS

20. november 2025

Advokatene Ulf Larsen og Stig Even Jakobsen fra Advokatfirmaet Lund & Co

Agenda

- Dagens organisering og eierskap i Hadeland Kraft AS
- Eierskap i Hadeland Kraft og regulering av vassdraget
- Rehabilitering og utbygging av kraftverkene
- Investeringsbehov og finansiering av Hadeland Kraft AS
- Ny selskapsstruktur og aksjonæravtaler
- Eierstrategi og verdsettelse
- Kommunenes indirekte eierskap i Viken Fiber Holding AS og bruk av salgsproveny
- Handlingsalternativer for kommunen
- Kommunedirektørens innstilling

Fullmakt til å utforske mulighetsrommet

- Saken gjelder kartlegging av hvilke muligheter Jevnaker kommune har når det gjelder eierskapet i Hadeland Kraft AS
- Det antas at det mest tidkrevende er å utforske betingelsene for et aksjebytte med Å Energi AS
- Å Energi AS kan tidligst vedta dette på ordinær generalforsamling 2026
- Før kommunen beslutter endelig hva den skal gjøre må det også foreligge en full utredning av de andre handlingsalternativene

Dagens organisering og eierskap i Hadeland Kraft AS

Eierstruktur og eierskap

Eierfordeling i Hadeland Kraft AS

Jevnaker kommune eier 12,75 % av Hadeland Kraft AS sammen med Gran og Lunner kommune og Å Energi AS.

Holdingselskapets eiendel

Hadeland Kraft AS er et holdingselskap med kun én eiendel: 100 % av aksjene i Hadeland Kraftproduksjon AS.

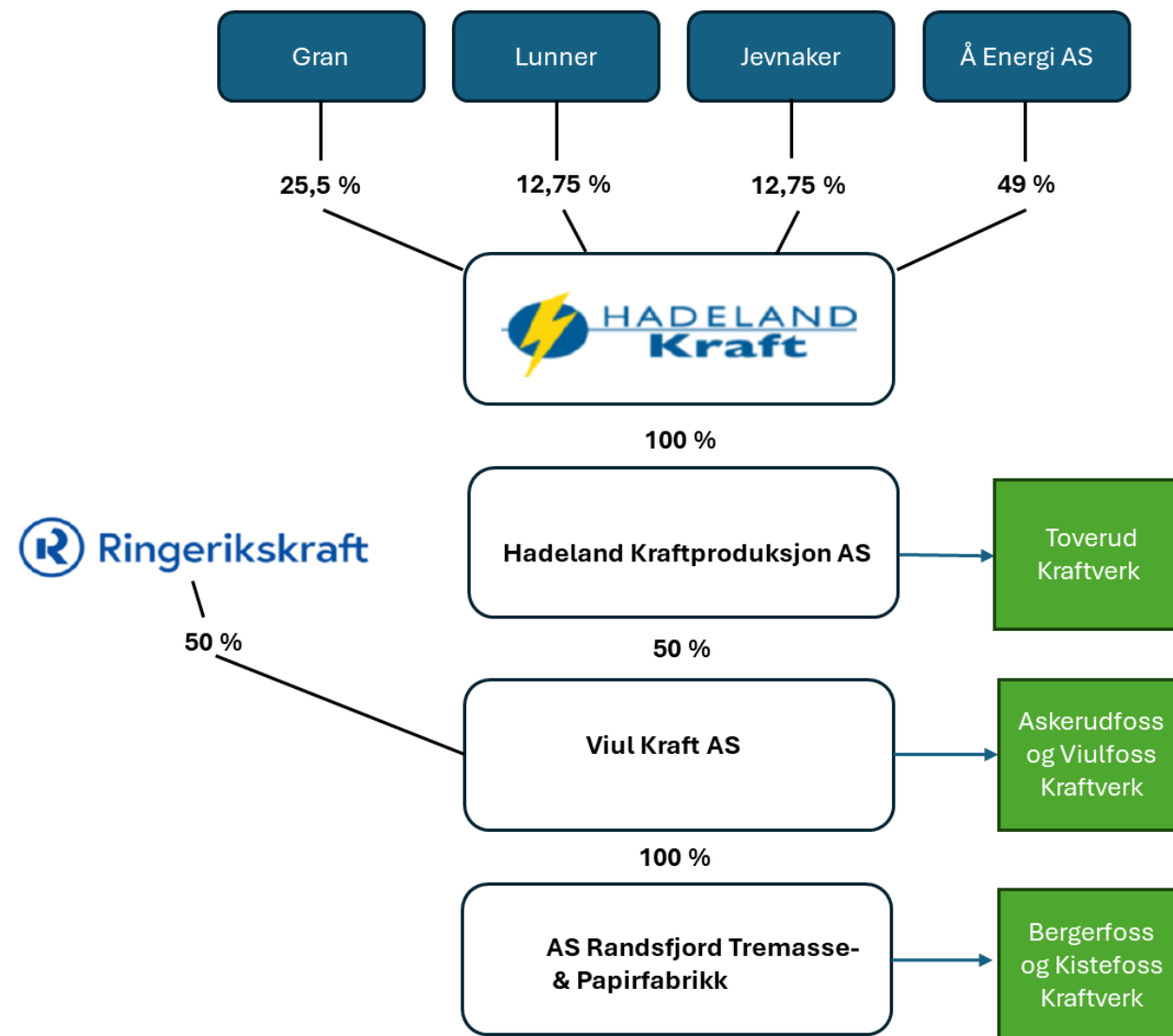
Hadeland Kraftproduksjons eierskap

Hadeland Kraftproduksjon AS eier Toverud Kraftverk og 50 % av Viul Kraft AS sammen med Ringerikskraft AS.

Viul Kraft AS eier kraftverkene Askerudfoss og Viulfoss direkte og kraftverkene Bergerfoss og Kistefoss indirekte.

Verdi

Et foreløpig verdianslag verdsetter Hadeland Kraft AS til omlag 500 millioner kroner, hvorav Jevnaker kommunes andel er 12,75 %

Hva sier aksjonæravtalen i Hadeland Kraft AS?

Gjeldende Aksjonæravtale

Aksjonær - og samarbeidsavtalen mellom eierne i Hadeland Kraft AS er fra 2002

Styrerepresentasjon

Lunner og Jevnaker har rett til å utnevne ett styremedlem hver, Å Energi AS to styremedlemmer og Gran styreleder. Eier en kommune mindre enn 10 % mister den retten til styrerepresentasjon. Har Å Energi AS mer enn 60 % mister Gran retten til styreleder.

Kommunen har vetorett på mange beslutninger

Aksjonæravtalen gir aksjonærene vetorett på flere beslutninger, blant annet budsjett, vesentlige investeringer og låneopptak.

Ikke vetorett på aksjesalg

Det er ikke vetorett på godkjenning av aksjesalg. For at styret skal nekte en aksjonær å selge må minst ett styremedlem fra kommunene og ett fra Å Energi AS være med på avgjørelsen

Forkjøpsrett

Aksjonærene har forkjøpsrett ved salg av aksjer

AKSJONÆR- OG SAMARBEIDSAVTALE

I

Hadeland Energi AS

(heretter benevnt "Selskapet")

(Org.nr. 980340511)

MELLOM

Gran kommune, Jevnaker kommune, Lunner kommune

(heretter benevnt "Kommunene")

OG

Buskerud Kraftproduksjon AS

(heretter benevnt "BKP")

(Org.nr. 979487223)

Eierskap i Hadeland Kraft og regulering av vassdraget

Påvirker eierskapet reguleringen av vassdraget?

Reguleringskonsesjon

Konsesjonen for reguleringen av Randsfjorden er gitt til Foreningen for Randsfjordens Regulering (FRR) som bestemmer hvordan vannet i Randsfjorden disponeres innenfor konsesjonens vilkår.

Beredskapssituasjoner

Ved for eksempel store flommer trår RSD - Regulantsamarbeid for hele Drammensvassdraget – i kraft. Det vil si alt regulert vann som ender opp i Drammen (Hallingdal, Begna og Randsfjordstrengen).

Å Energi AS har ansvaret for RSD og beslutter hvordan vassdragene skal kjøres i samarbeid med NVE for å unngå skadeflom og minst mulig ødeleggelser.

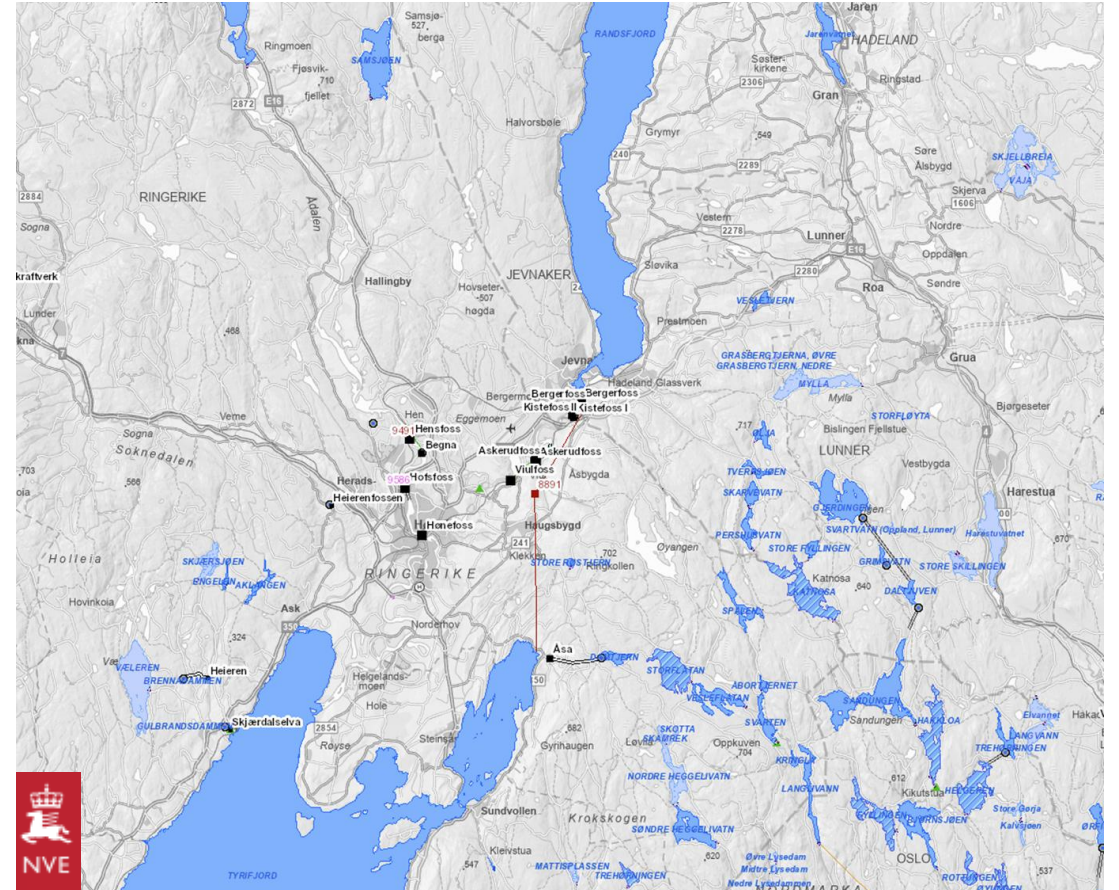
Nedstrøms

FRR må ta hensyn til kraftverkseiere nedstrøms Randselva hvor Å Energi AS i praksis eier alt.

Aksjonærvtalen i Hadeland Kraft AS sier at aksjonærene skal samordne sine interesser i FRR

Eierskap av kraftverkene

Rettigheter i Randsfjordreguleringen vil ikke påvirkes av om Å Energi overtar Hadelandskommunenes aksjer i Hadeland Kraft AS eller ikke.

Rehabilitering og utbygging av kraftverkene

Rehabiliteringsbehov og kostnadsestimater for dammer og eksisterende kraftverk

Rehabilitering av dammer

Dammene Sortungen I, II og Svarttjern krever rehabilitering for å oppfylle damsikkerhetsforskriften med kostnad på 16-20 millioner kroner.

Rehabiliteringsbehov for kraftverk

For kraftverkene eid av Viul Kraft AS og AS Randsfjord Tremasse & Papirfabrikk er rehabiliteringskostnadene knyttet til eksisterende anlegg estimert til 900-1100 millioner kroner.

Kraftproduksjon og myndighetskrav

Rehabiliteringen opprettholder eksisterende kraftproduksjon og oppfylder myndighetskrav.

Randselva kraftverk: plan, investering og finansiering

Prosjektet

Randselva kraftverk planlegges som ett nytt kraftverk og med tilpasning av eksisterende kraftverk til minstevannføring på 20 m³/s. Prosjektet vil bli konsesjonssøkt 25. november 2025. Årlig produksjon etter utbyggingen er beregnet til 250 GWh.

Investeringskostnader

Totale investeringskostnader er anslått til 2 240 millioner kroner over en ti-års periode, inkludert rehabilitering av eksisterende kraftverk.

Finansieringsstruktur

Staten dekker 57,7 % mens Viul Kraft AS dekker 43,3 % av prosjektkostnadene, med delvis lånefinansiering.

Egenkapitalbehov

Aksjonærene i Viul Kraft AS må bidra med ny egenkapital på ca. 250 millioner kroner hver for å dekke prosjektets kapitalbehov.

Investeringsbehov og finansiering av Hadeland Kraft AS

Investeringsbehov, utbyttehistorikk og egenkapitalbehov

Betydelig investeringsbehov

Kraftverkene eid av Hadeland Kraft AS krever store rehabiliteringer og investeringer som ikke kan lånefinansieres fullt ut.

Historikk for utbytteutbetaling

Utbyttene til aksjonærene har vært lave de siste fem årene, med kun ett års utbetaling på 5 millioner kroner i 2021. Rehabiliteringer og investeringer vil påvirke utbyttekapasiteten i mange år fremover.

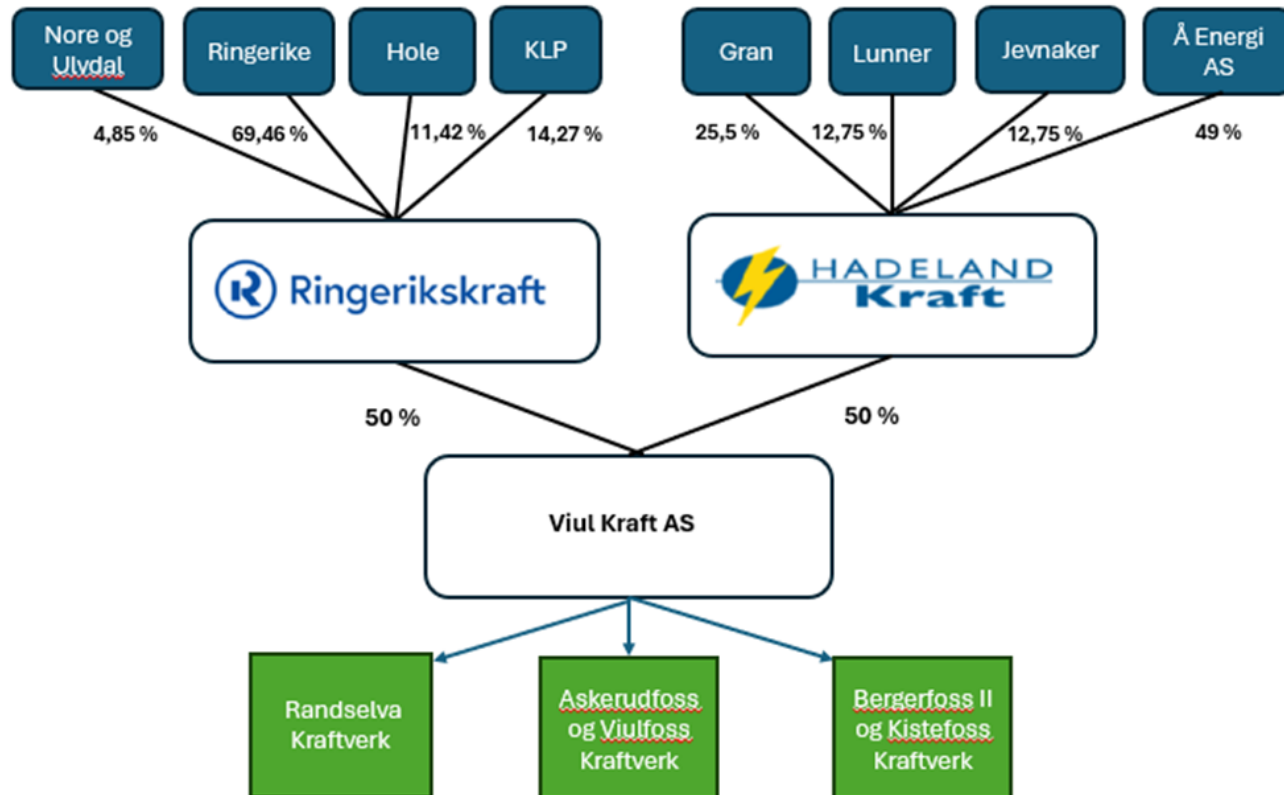

Egenkapitalbehov

Det vil bli behov for å styrke egenkapitalen i Hadeland Kraft AS med 250 millioner kroner, fordelt med 122,5 millioner kroner på Å Energi AS og 127,5 millioner på Gran, Lunner og Jevnaker. Jevnaker kommunes andel er om lag 32 millioner kroner.

Ny selskapsstruktur og aksjonæravtaler

Forhandlinger om ny selskapsstruktur og aksjonæravtale

Uklare aksjonæravtaler

Gjeldende aksjonæravtale i Viul Kraft AS er uklar og utidsmessig, spesielt om forkjøpsrett ved eierendring.

Behov for forenklet selskapsstruktur

Selskapsstrukturen i Hadeland Kraft AS og Viul Kraft AS skal forenkles for bedre oversikt og effektivitet.

Pågående forhandlinger

Det pågår forhandlinger med Ringerikskraft AS om ny selskapsstruktur og revisjon av aksjonæravtalen.

Ingen transaksjoner før løsning

Ingen transaksjoner som kan utløse forkjøpsrett vil igangsettes før avklaring og løsning foreligger.

Eierstrategi og verdsettelse

Felles eierstrategi og vurderinger om aksjebytte

Felles eierstrategi vedtatt

Hadelandskommunene Gran, Lunner og Jevnaker vedtok i 2023 en felles eierstrategi for sine energiselskaper.

Vurderinger om aksjebytte

Arbeidsgruppen diskuterte muligheten for aksjebytte mellom Hadeland Kraft AS og Å Energi AS uten å ta avgjørelse.

Beslutning om fremtidig initiativ

Det ble anbefalt å utsette endringer i eierskapet og komme tilbake til saken på et senere tidspunkt.

Verdsettelse av Hadeland Kraft AS og Å Energi AS

Foreløpig verdsettelse av Hadeland Kraft

Hadeland Kraft AS har en estimert verdi på ca. 500 millioner kroner, med kommunene som majoritetseiere.

Verdsettelse av Å Energi AS

Å Energi AS er nylig verdsatt til en egenkapitalverdi på 76 milliarder kroner i en omfattende analyse.

Forhandlinger om aksjebytte

Bytteforholdet mellom Hadeland Kraft og Å Energi skjer gjennom forhandlinger, basert på foreløpige verdsettelsesestimater.

Behov for grundig redegjørelse

En detaljert rapport vil følge dersom Å Energi AS tilbyr bytte av aksjer med kommunene.

Nærmere om verdsettelse

- Den estimerte verdien på kr. 500 millioner er svært forenklet og kun et utgangspunkt
- Resultatet av å multiplisere GWh kraft produsert med et forholdstall som er normalt i bransjen
- I den endelige verdsettelsen er den mange andre faktorer som må tas hensyn til
- Et eksempel er forslaget om økt grunnrenteskatt på småkraftverk som ville redusert verdien av Hadeland Kraft betydelig

Kommunenes indirekte
eierskap i Viken Fiber Holding
AS og bruk av salgsproveny

Eierstruktur og fullmakter knyttet til Viken Fiber Holding AS

Indirekte eierskap via Hadeland Energi

Kommunene eier bredbåndsverdier indirekte gjennom Hadeland Energi AS, som har aksjer i Viken Fiber Holding AS.

Fordeling av eierskap i Hadeland Energi

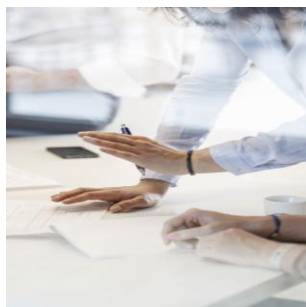
Hadeland Energi AS eies av Gran, Lunner, Jevnaker kommuner og Å Energi AS med ulike eierandeler.

Fullmakt til styret

Eierkommunene har gitt styret i Hadeland Energi fullmakt til å disponere aksjene i Viken Fiber Holding AS.

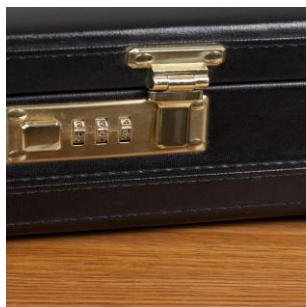

Status for salgsprosess og mulig anvendelse av vederlag

Salgsprosessenstatus

Styret i Hadeland Energi AS behandler salgsprosessen for Viken Fiber Holding AS i tråd med kommunestyrets vedtak fra 2024.

Forretnings sensitiv informasjon

Visse detaljer om salgsprosessen er sensitive og kan ikke deles skriftlig på nåværende tidspunkt av hensyn til prosessen.

Potensiell anvendelse av vederlag

Eventuelt mottatt salgsvederlag kan brukes som egenkapitalinnskudd i Hadeland Kraft AS for videre utvikling.

Handlingsalternativer for kommunene

Må eierkommunene opptre samlet?

Bestemmer selv

Kommunene avgjør selv om de vil beholde aksjene i Hadeland Kraft AS, selge dem, eller bytte dem i aksjer i Å Energi AS

Betingelser Å Energi AS

Forhandlingene med Å Energi AS avgjør om de setter betingelser om at salg eller bytte må skje i fellesskap

Påvirker aksjonærrettigheter

Selger eller bytter én eller to kommuner aksjer vil dette ha betydning for aksjonærrettighetene for kommunen(e) som er igjen som aksjonær i Hadeland Kraft AS

Terskler for kontroll

Viktige terskler er om Å Energi AS eier mer enn 2/3 og mer enn 90 %

**Jevnaker
kommune**

GRAN KOMMUNE

**LUNNER
KOMMUNE**

Alternativ 1: Begrensede investeringer og rehabilitering

Begrensede investeringer

Kommunen kan søke å begrense nye investeringer i Randselva mest mulig og kun innbetale nødvendig egenkapital for rehabilitering. Dagens kraftproduksjon vil opprettholdes og myndighetskravene oppfylles.

Rehabiliteringskostnader

Rehabiliteringskostnadene må beregnes i detalj, men vil uansett være betydelige (900 – 1100 millioner kroner).

Finansieringsbehov

Alternativet krever betydelig finansiering, inkludert banklån og innskudd av ny egenkapital fra kommunene.

Begrenset utbytteutsikt

Det forventes ikke betydelig utbytte fra Hadeland Kraft AS i overskuelig fremtid.

Alternativ 2: Delta i kapitalutvidelsen for full utbygging

Kapitalutvidelse i Hadeland Kraft AS

Kommunene Gran, Lunner og Jevnaker må skyte inn 127,5 millioner i egenkapital for full utbygging og rehabilitering.

Fordel ved kapitalutvidelse

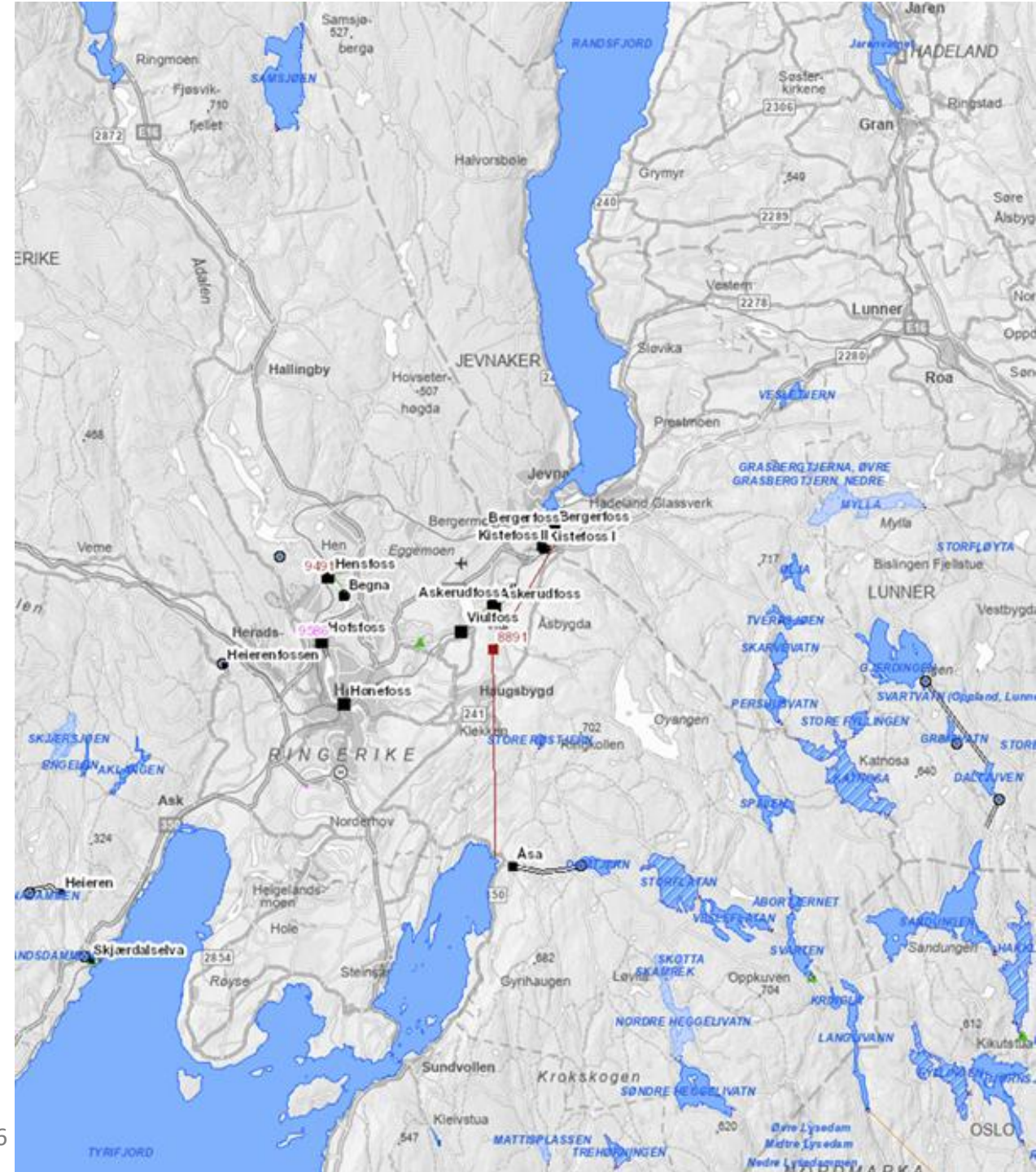
Kommunene beholder aksjer og majoritet i Hadeland Kraft AS ved å delta i kapitalutvidelsen.

Finansiering og avkastning

Avkastning forventes først etter driftsstart, sannsynligvis etter 2040, med høy kapitalbinding og lav løpende avkastning.

Mulig anvendelse av salgsvederlag Viken Fiber

Salgsvederlag fra salg av Viken Fiber Holding aksjene kan anvendes som kapitalinnskudd, men dette kan redusere diversifisering og øke risiko i kommunens investeringer.

Alternativ 3: Salg av aksjene til Å Energi AS

Salg av aksjer i Hadeland Kraft

Kommunene kan selge aksjene sine i Hadeland Kraft AS.

Vetorett og forkjøpsrett

Å Energi AS - som er medeier i Hadeland Kraft AS - har vetorett og forkjøpsrett etter aksjonæravtalen, noe som gjør dem til eneste aktuelle kjøper.

Konsekvenser for kommunene

Ved salg mister kommunene eierandelen i vannkraft og fremtidige utbytter fra Hadeland Kraft AS.

Videre avklaringer

Det må avklares om Å Energi AS er villige til å kjøpe aksjene før forhandlinger kan påbegynnes.

Alternativ 4: Bytte aksjene mot aksjer i Å Energi AS

Aksjebytte som alternativ

Kommunene kan bytte aksjene i Hadeland Kraft AS mot aksjer i Å Energi AS som gir avkastning fra vannkraftproduksjon.

Krav om generalforsamlingsvedtak

Aksjebytte krever godkjenning fra generalforsamlingen i Å Energi AS, noe som skiller det fra et vanlig aksjesalg.

Fordeler ved aksjebytte

Å Energi AS har en stabil utbyttepolitikk og investering i vannkraft. Å Energi AS er fortsatt investering i vannkraft.

Videre anbefalinger

Det anbefales å undersøke interesse hos Å Energi AS før videre forhandlinger om salg eller aksjebytte.

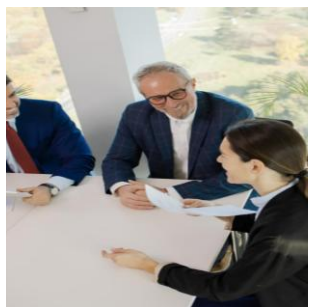
Kommunedirektørens innstilling

Fullmakter til ordfører og forhandlingsutvalg

Formell henvendelse til styret

Ordfører får fullmakt til å sende formell forespørsel til styret i Å Energi AS angående interessen for aksjebytte eller salg.

Utpeking av forhandlingsutvalg

Ordfører kan utpeke et forhandlingsutvalg og engasjere finansielle og juridiske rådgivere til støtte.

Forhandling og avtaleinngåelse

Ordfører gis fullmakt til å forhandle og inngå avtaler som legges frem for kommunestyret for endelig godkjenning.